

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1938. November 28.
VII. évfolyam 316. szám.

Hétfő

Őszinte elismeréssel, mély szeretettel és büszkeséggel fogadja az egész ország a külföldről visszatérő II. Károly király Öfelségét és Mihály gyulafehérvári nagyvadját, a trónörökösöt, a királyi ivadékot!

Hétfőn délből érkeznek haza Bukarestbe Öfelsége és Mihály nagyvajda

Az egész ország ünnepélyes nagy fogadtatásban részesíti a hazatérő Uralkodót és trónörökösöt

(BUCURESTI.) Öfelsége II. Károly király, Mihály nagyvajda társaságában hétfőn, november 28-án déli fél egy órakor érkezik megamogosai királyi pályaudvarra. Az érkezéskor az Uralkodót Miron Cristea patriárka-miniszterelnök a kormány és diplomáciai testület tagjai, a Mihai Viteazul rend lovagjai, továbbá a polgári és katonai főméltóságok fogadják. A mogosai állomástól a Kiseleff, Lascar Catargiu, Take Ionescu, I. C. Brătianu és Rosetti uccákon át egészen a királyi palotáig az Országőr-szervezetek, az iskolák tagjai, az állami tisztviselők, a hazafias szervezetek és céhek képviselői állnak sorfalat. November 28-án délelőtt az állami hivatalokban szünetel a munka, hogy a tisztviselők részt vehessenek a fogadáson. Délután azonban rendes hivatalos óra lesz. Az egész ország óriási aranyünnepségeket készít elő a hazatérő Uralkodó és nagy vajda számára.

(BUCURESTI.) A mezőgazdasági tulajdonosok szindikátusa lakeshangú kiáltványban hívta fel tagjait hogy a külföldi látogatásból és tárgyalásból fényes sikerekkel hazatérő Uralkodó és nagyvajda fogadási ünnepségeihez szívvél-lelekkel kapcsolódjanak bele, abba a 3 millió földművelőnek a nevében, akiknek Öfelsége legfőbb védelmezője.

A csehszlovák sajtó a királylátogatásról

(PRÁGA.) A csehszlovák sajtó nagy cikkében számol be II. Károly király németországi látogatásáról. A Prager Presse utal arra, hogy ez a királyi látogatás az első hivatalos román jellegű látogatás a Harmadik Birodalomban. A II. Károly király és Hitler kancellár találkozásáról közelebbit nem tudnak, de a megbeszéléseknek a mai nemzetközi helyzetben igen nagy jelentőségük van. A Narodny Listy szerint ez a látogatás azt bizonyítja, hogy Románia jó kapcsolatokat akar London és Páris mellett a Berlin-Róma tengelylél is. Az Uralkodó és Hitler találkozásától a román-német kapcsolatok elmélyülését és szorosabb gazdasági együttműködést lehet várni. Politikai vonatkozásban a német közvélemény Romántól semleges magatartást kíván és tartózkodást minden esetleges újabb koalíciótól. A Prager Tagblatt a látogatásról azt írja, hogy Németország fellelkesítette Románia nagy jelentőségét a Balkánon és ezért jó kapcsolatokat kíván vele, hasonlóképpen Jugoszláviával. Csehszlovákiát főleg a ruszinszkói kérdés érdekli e tárgyalásokkal kapcsolatban.

A kormány hireiből (BUCURESTI.) Gheorghe Huber pénzügyminisztériumi aligazgatót miniszteri határozattal kinevezték az Általános Nyugdíjpénztár igazgatójának. Közgazdasági körökben a közlejtérmelés fokozásának a lehetőségét tanulmányozzák és abba kormánytámogatással a külföldi tőkét is igyekeznek bekapcsolni, hogy a visszahanyatlott petróleum-termelés minél jobban fokozható legyen.

A nemzetgazdasági minisztériumban speciális bizottság dolgozik az ipartörvény módosításán. Többek között újból szabályozzák a gyáralapításra vonatkozó engedélyeket, átdolgozzák a kincstár részére történt szállítások rendszerét és a román jellegű ipar beruházásait támogatják. Ugyanakkor kategorizálják az elsőrendű nyersanyagokat — az ipar szempontjából. Az idegen tőkeberuházásokat különleges támogatásban részesítik és a belföldi beruházásaikat a lehetőség szerint megkönnyíteni igyekeznek.

(BUCURESTI.) A romániai légügyi szövetség elhatározta hogy nagyszabású propaganda-akciót kezd az egész országban az Országőr-szervezet, iskolák, stb. bevonásával a repülés fejlesztése érdekében.

Változatlanul súlyos Franciaország belpolitikai helyzete a kiélesedett sztrájk-hangulat miatt

Lengyelország kitart ruszinszkóra vonatkozó álláspontja mellett — Páris hír szerint lépéseket tesz Budapesten a csehszlovák határok biztosítása ügyében — Megindult a japánok újabb nagy támadása — Prága Berlinnel közös vonalon akar haladni belpolitikai és gazdasági téren — Még tart a magyar kormányválság

A világpolitikai helyzetben az érdeklődés előterében a feszült francia belpolitikai helyzet, Ribbentropp közeli párisi útja, a német-francia uriberi egyezmény kérdése és a magyar belpolitikai válság állanak. Kima gasló jelentőségű esemény nem történt, de a világfeszültség minden vonatkozásban érezhetően fokozódott. Valami idegesítő nyugtalanság van a levegőben, ami kormányválságokban, az ellentétek belső és külső kiéleződésében nyilvánul meg. Mindezekről a következő jelentéseink számolnak be:

A FRANCIA BELÜGYI VÁLSÁG (PÁRIS.) (Havas.) A Renault autógyár tegnap körlevélben értesítette az összes sztrájkoló munkásokat, hogy őket elbocsátottának tekintik és visszavételükről csak kérvényezés után fog dönteni. Hasonlóképpen elbocsájtották szolgálatukból az összes sztrájkoló munkásokat a valenciennesi és anzini bányavállalkozások is, a sztrájkolókat beadványban fordultak a munkaügyi minisztériumhoz abból a célból, hogy a rájuk nézve sérelmezett intézkedést a vállalatokkal visszavontassák. A helyzet egyébként tovább is rendkívül fe-

szült. Daladier miniszterelnök fogadta a munkás szakszervezetek küldöttségét és előtűk kijelentette, hogy mindaddig nem hajlandó velük tárgyalni, amíg a sztrájkolók nem foglalják el munkahelyeiket és biztosítékot nem nyér arra nézve, hogy a 28 órára tervezett általános szimpátia-sztrájk tervét leveszik a napirendről. Leon Blum a „Populaire” hasábjain nyílt levelet intézett Daladier miniszterelnökhöz, amelyben arra kéri őt, igyekezzen a munkásság és a kormány között kitört vizsályt békés tárgyalások útján elintézni, mert véleménye szerint az erőszakos fellépés csak tovább mérgesíti a helyzetet. Levele végén azt ajánlja, hogy alakítsa Daladier egységes kormányt, amely békésen elintézi az összes szóban forgó ellentéteket. Ugyancsak Párisból közlik, hogy a Szajnamenti prefektus, a rendőrprefektus és a karhatalmi osztályok parancsnokai felkeresték Daladier miniszterelnököt, akivel hosszabb megbeszélést folytattak a belső rend biztosítása érdekében Daladier ezután Bonnet külügy minisztert fogadta, akivel szintén hosszasan tárgyalt. Ezek a megbeszélé-

sek is a belső rend biztosítását célozták.

A FRANCIA SZTRÁJKOK ÜGYE

(PÁRIS.) A Havas jelentése szerint az elfoglalt üzemek kiürítése tovább folyik. Eddig több ezer sztrájkolót távolítottak el a megszállott üzemekből. Ugyanakkor Dunkerqueben 12 ezer fémipari munkás csatlakozott a sztrájkhoz. A Renault üzemek 282 tüntetőjéből 12-öt már a bíróság elé állítottak. Négy sztrájkoló ügyét letárgyalták és fejenként 10 napi elzárásra és 25 — 25 frank pénzbüntetésre ítélték őket, míg a másik nyolcnál a védelem kérésére a tárgyalást elnapolták. Az általános munkásszövetség a sztrájkokkal kapcsolatosan elhatározta, hogy a közegészségügyi, közlemezési, gáz- és villamostársaságok, a telefon-szolgálat, az interurbán kivételével, a temetői szolgálat, gyógyszerárak, tüzelők továbbra is dolgozni fognak. Hasonlóképpen az olyan különleges szolgálatok, amelyeknél sztrájkot közérdekből nem lehet elrendelni.

A FRANCIA FRONTHARCOSOK HATÁROZATA

(PÁRIS.) A volt frontharcos szövetség határozati javaslatában elfogadta a pénzügyi szükségrendeleteket nemzeti delmi indokokból. Az egynlő elbánás elv alapján a határozat ugyanakkor ragaszkodik a francia gyarmatbirodalom sérthetlenségéhez.

AZ ANGOL SAJTÓ CSALÓDOTT

(LONDON.) Az angol sajtó Chamberlain hazatérése után csalódással ír a francia-angol államférfiak párisi tárgyalásairól. Különösen a francia belpolitikai helyzet okoz nagy elégtelenséget a sorozatos sztrájkmozgalmak és a bejelentett általános sztrájk, továbbá azt sem fogadják kedvezően, hogy a francia lapok szerint Chamberlainnek kötelezettséget vállaltak arra, hogy háború esetén angol expedíciós hadsereget küldjenek Franciaország segítségére. Az angol sajtó igen élesen bírálja a francia belpolitikai válságot és reméli, hogy Daladier rádióbeszède a kormány legerélyesebb intézkedéseiről fog beszámolni. Itt biztató jelnek veszik, hogy a nagyobb vállalatok sorra elbocsájtják a sztrájkban résztvevő munkásaikat. Talán e lépésnek lesz megfelelő kihatása.

UJBÓL KIHALLGATTÁK A PÁRISI MERÉNYLŐT

(PÁRIS.) Von Rath német követségi tanácsos merénylőjét, Grünspannt újból kihallgatták. Azt vallotta, hogy az apjának írt, de el nem küldött levelező lapban, amikor megdöbbenve látta elkövetészi szándékairól beszélt, öngyilkosságra gondolt és ezért is vette a revolvert. Egy kávéházban ülve szinte hipnotikus kényszer fogta el és így szánta el magát a merényletre. E hipnotikus kénysértől csak akkor ébredt fel, amikor a csíkos lövések eldördültek.

EREDMÉNYTELENÜL VÉGZŐDTEK HITLER ÉS PIROW MEG-BESZÉLÉSEI

(BERLIN.) Hitler és Pirow délafrikai hadügyminiszter megbeszélései eredménytelenül végződtek. Pirow kijelentette, hogy Németország bizonyos körülmények között visszakaphatja afrikai gyarmatainak egy részét, mire Hitler kijelentette, hogy a kérdés ilyen-

formában egyáltalán nem érdekli és ragaszkodik a termékeny és kedvező éghajlatu Keletafrika visszaadásához.

NAGYKÖVETSEG LESZ A BUKARESTI FRANCIA KÖVETSEG BŐL

(PÁRIS.) Hivatalos közlemény szerint a francia kormány hozzájárult, hogy a bukaresti francia követséget nagykövetségi rangra emeljék a két ország közötti kivételesen baráti és bizalmi kapcsolatok bizonyosságául.

PÁRIS LÉPÉSE A BUDAPESTI KORMÁNYNÁL

(PÁRIS.) (Havas.) A francia kormány budapesti követét megbízta, járjon közbe a magyar kormánynál Csehszlovákia új határainak biztosítását illetően. Állítólag hasonló lépésre készül Anglia is előzőleg pedig Német- és Olaszország tetek volna hasonló lépéseket — amint ezt a Rador iroda jelenti.

A FRANCIA-NÉMET MEGEGYEZÉS JEGYÉBEN

(PÁRIS.) (Havas.) Bonnet külügyminiszter tegnap délután Welczek német nagykövettel hosszabb megbeszélést folytatott. A tárgyalás a készülő német-francia baráti nyilatkozat körül forgott. Welczek gróf állítólag arra kérte Bonnet külügyminisztert, hogy amennyiben lehetséges Ribbentropp látogatását halasszák későbbi időre, mert a német kormány a jelenlegi francia belpolitikai helyzetet nem tartja alkalmasnak a külügyminiszter látogatására.

MIT TÁRGYALT CHAMBERLAIN WINDSOR EDWARD HERCEGGEL?

(LONDON.) (Reuter.) A brit lapok rendkívül nagy érdeklődéssel foglalkoznak a Chamberlain és Windsor Edward herceg közötti találkozóval és egyöntetűen azt írják, hogy a kormányfő beszélgetése során hazahívta a herceget, aki azonban a meghívást visszautasította és kijelentette, hogy mindaddig, amíg feleségét „Királyi Fenségnék” el nem ismerik, nem tér vissza hazájába. A Daily Telegraph and Morning Post azt írja, hogy Chamberlain miniszterelnök előre figyelmeztette a herceget, hogy kívánsága nem a kormány, hanem a királyi család hatáskörébe tartozik. Ilyenirányu kívánságával tehát oda kell fordulnia. A Daily Express megjegyzi, hogy Windsor Edward herceg feleségét Chamberlain jelenlétében Királyi Fenségnék szolgáltatta meg.

A FASISZTA NAGYTANÁCS ÜLÉSE

(RÓMA.) (Stefani.) A fasiszta nagytanács ülését e hó 30-ára hívták össze a Palazzo Venezia nagytermében. Az ülés programja, mint beavatottak közlik, kizárólag belpolitikai kérdéseket ölel fel és legfőképpen további libiai és abessziniai telepítési akcióval fog foglalkozni.

A CSEH ELNÖKVÁLASZTÁS

(PRÁGA.) (Ceteca.) A Sirovy-kormány hivatalosan közölte, hogy az elnökválasztást e hó 30-án, szerdán délután 10 órakor tartják meg. Ekkor választják meg dr. Hachát, a legfelsőbb bíróság elnökét az új köztársaság államfejévé. Ugyancsak Prágából közlik, hogy a képviselőház tegnap tovább tárgyalta a felhatalmazási törvényjavaslatot és ezen a tárgyaláson a szlovák minisztereken kívül résztvettek a kárpát-országi kormány tagjai is. A végleges elintézésre azonban csak az elnök választása után lehet számítani.

EGYÜTTMŰKÖDÉS NÉMET-ORSZÁGGAL

(PRÁGA.) (Ceteca.) Vaverca csehszlovák propagandauji miniszter a külföldi sajtó munkatársai előtt nyilatkozatot olvasott fel, amelyben többek között a következőket jelentette ki: Az új köztársaság kormányának kötelességének tartja a Németországgal való szoros gazdasági és politikai együttműködés megvalósítását, mert tisztában van azzal, hogy megalkulása óta ez volt történelmi feladata. Ezért a fentiek megvalósítása céljából máris megindultak az előkészületek a német-cseh tárgyalásokra, amelyek rövid időn belül hivatalosan megindulnak. A tervek szerint Prága és Berlin között nagyjában azonos külpolitikai és gazdaságpolitikai irányt venné fel. Ezenkívül igyekszik Csehszlovákia a lehetőség szerint többi szomszédaival is békés együttműködést folytatni. Ennek azonban első feltétele az, hogy a határrendezési kérdés végleges elintézését nyerjen.

KÜLFÖLDI UJSÁGÍRÓK KASSÁN

(KASSA.) A magyarok által birtokba vett Felvidék katonai parancsnoka, tekintettel arra, hogy a megszállással kapcsolatosan bizonyos hírforrások állítólagos erőszakosságról adtak közléseket, meghívta a Felvidékre a Budapesten tartózkodó külföldi lap tudósítókat, akik közül egy 40 tagú csoport tegnap délután meg is érkezett a Felvidék fővárosába. Az újságírók, akiknek a ka-

Tovább tart a magyar kormányválság

(BUDAPEST.) A felsőház szombati ülésén felolvasták az első Imrédy-kormány lemondásáról és a második Imrédy-kormány kinevezéséről szóló kéziratos, majd az ülést elnapolták. A tanácskozás végeztével a felsőház lelkes ünneplésben részesítette Imrédyt. Horthy kormányzó ma tovább folytatja a belpolitikai válság megoldására irányuló kihallgatásokat. Szombaton Darányi Tasnády, Nagy, Zsitvay Tibor, Shvoy Kálmán, Bobory György és Marton Béla jelentek meg kihallgatáson. Az Új Nemzedék szerint a kihallgatások vasárnap folytatódnak Jaross, Hóman és Rácz Jenő miniszter kihallgatásával. A belügyminiszter a feszült belpolitikai helyzetre tekintettel a nemzeti frontnak vasárnapra a Tatterstallbe összehívott gyűlést nem engedélyezte.

Teleky Pál gróf, kultuszminiszter szombaton estefelé kétórás hosszú kihallgatáson jelent meg a kormányzóknál, amelynek végeztével látható jókedvvel távozott. Amikor az újságírók megkérdezték, hogy kapott-e miniszterelnöki designálást, csak ennyit mondott: Designáláson nem volt szó. Politikai körökben úgy tudják, hogy Imrédy marad továbbra is miniszterelnök. Ha vasárnap a kormányzói kihallgatások folytatódnak, úgy erről csak délután lehetne szó, mert délelőtt a kormányzó vadászaton vesz részt. Egyes politikai körök azt állítják, hogy Teleky Pál gróf új párt megalakítására kapott megbízást a kormányzótól, amelyben a Sztranyavszky csoport a NEP egyes tagjai, a független kisgazdapárt és a keresztény párt foglalnának helyet és az új párt elnöke Teleky, ügyvezetője pedig Keresztes Fischer belügyminiszter lenne és ez esetben ő kapna miniszterelnöki megbízást. Másrészt azonban a NEP körökben hangsúlyozzák, hogy csakis Imrédy újbóli megbízásáról lehet szó, mert a kormány célkitűzéseiben csakis a NEP-re támaszkodhatik, mint a legjelentősebb pártalakulatra. A kormányválság tehát tovább tart.

USA-JEGYZÉK BERLINNEK (WASHINGTON.) (United Press.) Az

tonai parancsnokság gépkocsikat bocsájtott rendelkezésükre, először Kassa város állami intézményeit tekintették meg, délután pedig a vidékre, főleg a szlovákok által sűrűbben lakott községekbe utaztak.

LENGYELORSZÁG ÁLLÁSPONTJA PANTJA VÁLTOZATLAN

(LONDON.) (Reuter.) Racinsky londoni lengyel követ tegnap felkereste Halifax külügyminisztert és előtte kijelentette, hogy kormánya álláspontja Ruszinszko kérdésében változatlan. Felhívást keltett, hogy a lengyel követ kihallgatása után azonnal elutazzon a brit fővárosból, hogy Varsóban közölje a londoni választ. Ugyanakkor Párisból jelentik, hogy a párisi lengyel követ Bonnet külügyminiszterrel folytatott hasonló-tárgyú hosszabb megbeszélést, amelyről küldönc útján értesítette a varsói kormányt.

Egyesült Államok berlini nagykövete kormánya utasítására jegyzéket nyújtott át Ribbentropp külügyminiszternek, amelyben kéri a német kormányt, hogy ismerje el Ausztria Amerikával szemben fenálló adósságait. Ribbentropp a nagykövetnek azt a választ adta, hogy a szakértők meghallgatása után, előreláthatólag a jövő hét végén fognak megfelelő választ adni.

VALENCIA UJABB BOMBÁZÁSA

(HENDAYE.) (Reuter.) A nemzeti légi haderő egy osztaga tegnap több, mint 2500 nehéz ekrazit bombát dobott Valenciára, amelynek nemcsak katonai, de magánjellegű épületei között is igen nagy rombolást okozott. A légi támadás halottjainak száma 105, a sebesülteké 405.

TOVÁBB FOLYNAK A HARCOK A DÉLKINAI FRONTON

(SANGHAI.) (Exchange Telegraph.) Terrauchi tábornok, az egyesített északi és délkínai haderők főparancsnoka kiadta a rendeletet az általános támadásokra a Hankau-Kanton közötti terület vasut mentén. Az általános támadást rendkívül heves tűzharc előzte meg, melyből a technikailag sokkal jobban felszerelt, de lélekszámban kisebb japán haderők kerültek ki győztesként. A sikeres tűzérési előkészítésnek köszönhető, hogy a japánok az ellenség arcvonalát 24 óra alatt hét helyen törtek át. Több helyen sikerültek az átkaroló mozdulatok is, ami igen nagy hadizsákmányt juttatott a japánok számára. Meglehetősen nagy a foglyok száma is, amelyet a japán főhadiszállás jelentése szerint 22 ezerre becsülnek. A támadás a legutóbbi jelentések szerint egyre tart és az eddig elért eredményeiket tekintve, előreláthatólag a japánok teljes győzelmével fog végződni.

Kínai részről viszont azt jelentik, hogy a japánok előnyomulását megállították, sőt több helyen győzelmeket értek el.

Kissé javult a pápa állapota

(VATIKÁNVÁROS.) Osservatore Romano: Az egyházi állam hivatalos lapja, az Osservatore Romano tegnap délután közölte, hogy XI. Pius pápa egészsége állapota kedvezőbbre fordult Milani dr. tanár, a pápa kezelőorvosa ugyanis jelentette, hogy a szívizom-gyulladás tünetek enyhültek és bár Öszentségének magas láza van, közvetlen katasztrófától nem kell tartani. Az orvosi vélemény alapján Lauri bíboros, a pápa gyóntatója, elhagyta a Vatikánt. Viszont Franco Rotti gróf, a pápa unokaöccse, Milánóból Rómába utazott. A legutolsó jelentés szerint XI. Pius pápát a harmadik emeleti lakosztályából a II. emeleti könyvtárszobába vitték, ahol hordszéken ülve fogadta Pacelli bíboros államtitkárát és meghallgatta jelenté-

seit. Arra azonban nem volt ereje, hogy a Serédy Jusztinián hercegprímás által Rómába vezetett magyar zarándokokat fogadja és így ezek csak Pacelli államtitkár előtt jelenhettek meg.

— Dezsőné az Athénbe érkezett román katonai küldöttség tiszteletére. Athéni jelentés szerint Filotti meghatalmazott román miniszter dezsőné adott a Balkán-Szövetség vezérkari főnökeinek Stefan Ionescu tábornok vezetésével ideérkezett román katonai küldöttség tiszteletére

Tesztetzés

Armstrong megvédte világbajnokságát. Newyorkból jelentik: A Madison Square arénában tegnap folyt le óriási érdeklődés mellett a néger Armstrong ökölvívó mérkőzése a filippini-szigeti Challenge-rul Ceferino Gazreia ellen. A mérkőzés a néger nyerte pontozással és ezzel megvédte középsúlyú súlycsoportjában a világbajnokságát.

Felfüggesztették a Gloriát! Bucurestiből jelentik: A labdarúgószövetség, mint ismeretes, 20.000 lej bírsággal büntette az aradi Gloria csapatát, mert nem jelent meg legutóbb a Román Kupa mérkőzésén. Mivel az aradi egyesület eddig még nem fizette be a bírságot, most a Szövetség felfüggesztette a Gloria játékjogát.

Turay középfedeztet a skótok elleni magyar válogatott csapatban. Budapestről jelentik: Dr. Dietz Károly szövetségi kapitány közölte, hogy a skótok elleni mérkőzésre eddig 13 játékos vett kombinációba. Ezek a következők: Szabó, Sziklai, Polgár, Szalay, Turay, Sárosi III, Dudás, Bognár, Sárosi dr., Cseh, Zsengeller, Titkos és Gyetvai. A glasgowi mérkőzésen Turay lesz a magyar csapat középfedezete, aki nagyszerű formában van.

KIS HIREK

(PRÁGA.) Hoffmann Hamilcar, a prágai német követség titkára egy Schubert nevű újságíró társaságában látogatást tett a Kárpátalján Vacek tábornok főhadiszállásán.

(KAUNAS.) A belügyminiszter elrendelte a vilnai tartomány megszállásának megszüntetését, amely Litvánia megszületése óta tart. Ez újabb barátságos lépés Lengyelország felé.

(ESZTERGOM.) A kenyérmezői vasúti megállónál a nagy ködben két vonat összetűzközött, 9 ember megsebesült.

(BUDAPEST.) Winternitz professzor holttestét felboncolták, mert halála előtt megeskette barátait, hogy tudományos célból tüdőrákjának tanulmányozása végett ezt a felboncolást megengedjék.

(NEWYORK.) Amerikában szombati déltől olyan hatalmas hóvihár és fagyhullám lépett fel, amelyen félvszázad óta nem volt. Az egész országban óriási hóvihár tombolt és rettentő károkat okoz.

(LONDON.) Angliában szélvihár, szökőár és árvíz dühög és idéz elő borzalmas károkat és pusztulást.

Nagyszabású statisztikai munkát végez a város

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Dr. Bornemisa Sebastian polgármester utasítására a városházán és a törvényhatóság összes szolgálataiban hetek óta lázas munka folyik. Statisztikákat készítenek arról, hogy mit végeztek a közjogi változás óta eltelt husz esztendő alatt. Rendkívül nagy feladat két évtized munkájának összegezése és ezer most a város csaknem minden tisztviselője dolgozik. Az iktatóban a városhoz benyújtott akták számát, a mérnöki hivatalban az elvégzett építkezéseket, utjavításokat, stb. összegezik. A kerületi kapitányságok is hasonló összeállításokat végeznek. A husz év munkáját terjedelmes jelentésben adja ki a város vezetősége.

— Fokozatosan rendszeresítik az Országőr-szervezeti ruhák kicserélését. Az Országőr-szervezet központi vezetősége elhatározta, hogy fokozatosan viszi keresztül az Országőr-szervezeti egyenruhák kicserélését és a régi egyenruhák mindaddig viselhetők, amíg használhatatlannak válnak.

— Husz napon belül láttamoztatni kell a lakbérleti szerződéseket. A pénzügyminisztérium rendelkezése értelmében még husz napig lehet büntetés nélkül láttamoztatni a régebbi lakbérleti szerződéseket és kifizetni a ezzel járó illetékeket.

Legfelsőbb fokon elhangzott a szó:

Az iskolának a Ma iskolájának kell lennie!

Dr. Boga Alajos kanonok-referensnek, a katolikus iskolák legfelsőbb vezetőjének megfontossági nyilatkozata a nevelés új irányairól, amelyeknek gyakorlati és gazdasági jellegűeknek kell lenniük

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az elmúlt században az Egyházmegyei Tanács dobogóján az Egyház adta ki a jelszót: **Az iskolának a Ma iskolájának kell lennie.** A mindig maradinak és konzervatívnak nevezett egyház vette észre az új idők jeleit: gyakorlati nevelést adni a magyar ifjúságnak. A gyűlésen dr. Boga Alajos kanonok-referens, a katolikus iskolák legfőbb öre és szótára mondotta el sok helyen drámai hangot elért programbeszédét, amely színvonaladalmi ujjtást jelent a katolikus iskolák életében. A gyűlésről közölt beadványokban hely hiányában csak igen röviden közöltük a beszédnek kivonatát. Az értekezést felújolt dr. Boga Alajos kanonokot, hogy ismertesse a nagyközönség számára is a katolikus iskola új irányait. Az őszülő hajú, jószágos, bölcs tekintetű méltóságos ur kedvesen fogadott, majd kérdéseimre megindult a beszéd és jegyzetpapíron egymásután sorakozott tömör mondatok hosszú sora.

Alkalmazkodni kell az idők szelleméhez

— Ősi intézményeinknek a feladata, hogy az egyházmegye ifjúságának neveléséről és a katolikus szellemű művelődéséről az egyházmegye egész területére való terjesztéséről gondoskodjék. Kötelességünk sorában első helyen áll ugyan a középiskolák fentartásának kérdése, de alkalmazkodván a mai idők szelleméhez és szükségleteihez, nem szabad tevékenységünket csak ezekre a kérdésekre korlátozunk hanem az egyházmegyei hatóságok határozott támogatást kell adnunk a népiskolák, másképpen a népi nevelés nagy feladatainak teljesítésében is.

Ügyeljenek az iskolára, mint szemetek fényére!

— Az iskolának és a népi nevelés kérdéseinek fontossága napjainkban megkétszereződött. Szentséges Atyánk a multkoriban egy népes küldöttséghez szólva ezt mondta: „Az iskolára úgy ügyeljenek, mint a két szemetek fényére.” Különösképpen szól ez az intelem nekünk, még pedig abban a vonatkozásban, hogy az iskola nemcsak téglából és kőből egymásra rakott falakat, nemcsak vasból és deszkákból összerakott padokat, sőt nemcsak a tanárokat és tanítót jelent, hanem azt a helyet, ahol Isten-tisztelő, hithez ragaszkodó, fajtáját szerető népet és jövő nemzedéket kell nevelnünk. De még ennél is tovább kell mennünk és meg kell állapítanunk, hogy mindeneknél fontosabb az iskolában uralkodó lélek és szellem, amely alakítja annak lakóit.

A gyakorlati iskolák a jövő

— Mikor pedig mindezt tesszük, számot kell vetnünk a kor szükségleteivel is. Lázadó időkben élünk. A ház azonban nemcsak betegség jele, hanem az élni akarás is. Ehhez a lázas és lüktető élethez kell alkalmazkodnia az iskolának is, ha az új életformákra alkalmas utánpótlást akar biztosítani. A Ma feladatait csak a Ma iskolája oldhatja meg. Ez adhatja azokat az értelem és erkölcsi fegyvereket, amelyek szükségesek a mai korban. Éppen ezért mindent el is követünk, hogy az iskolákat a korszellemnek megfelelően gyakorlati irányban alakítsuk át. Elsősorban a falusi ifjúságnak kell módot nyújtunk arra, hogy a mai versengő gazdasági életben le ne maradjon, hanem érvényesítését megtalálja, megszerezhesse a szükséges tudást és ismereteket, az ősgazdaságnak, a földnek megművelésére és kihasználására.

Tanonc-otthonokat létesítünk...

— Tovább menve feltétlenül szükséges, hogy a mai társadalom gerincét alkotó ipari és kereskedelmi élet érdekelt legyen. Ennek a gondolatnak jegyében gondoskodunk arról, hogy anyagi erőinkhez méltóan Kolozsváron és Nagyszebenben tanonc-otthonokat szervezzünk és kéréseket adunk be a minisztériumhoz brassói és ma-

rosvásárhelyi tanonc-tanfolyamok engedélyezéséért. Az iskolák gyakorlati céljait szolgálna az is, ha sikerülne legalább két leányközépiskolánkat átalakítani női ipari és gazdasági iskolává.

Az iskola ne csak tanítson: neveljen!

— A gyakorlati szempontok mellett szükséges az is, hogy az iskolák ne csak tanítsanak, hanem neveljenek is. A mai idők a tudásban is sok ismeretet és alapot kívánnak, de még ennél is fontosabb a jó és igaz ember megformálása és a becsület, szilárd jellemek kialakítása. **Az iskola ne csak tanítson, hanem neveljen is, amit a szilárd keresztény-nevelési elvek tökéletes fokban meg tudnak valósítani.** Néhány évtized alatt szemünk előtt lefolyt óriási változásoknak vagyunk tanúi. Látjuk, hogy a liberális rendszer sok helyen gyakran durva anyagelvűségben, sőt minden nemes eszményt eltipró kommunizmusban torlkolt bele — és látjuk ennek a szellemnek sajnálatos elferdüléseit a nevelés terén is. És az ellentét erejénél fogva mindinkább kézzelfogható lesz, hogy ragaszkodnunk kell azokhoz a kézzel nem fogható, de örök és immanens értékhöz is, amelyek mélyebből származnak, mint az anyagi világ muló és változó alapjai.

A szellemi erő több, mint az arany...

— Nem is kell nagyon hangsúlyoznom, hogy az erkölcsi és szellemi erő — mert ez nagyon világos — több, mint az anyag és a tulértékelt arany. Ebből következik, hogy nem az egyéni nevelés az eszmény, hanem a szolidaritás, a szent testiség gondolata, amely sűrű sorokban fűzi egymáshoz a népközösség tagjait, mint az erdők szálait, amelyeket a vihar ledönteni és összetörni nem tud, míg a hegyoldal-

ban magányosan álló fa könnyen elterül a földön... Ezért kell ifjúságunkat megismertetni a szövetkezeti gondolattal, mert a szövetkezet az egymásra szoruló és egymást-segítő testvérek egyesülése.

A kultura mindnyájunk közös kincse

— Mindenki láthatja ebből, hogy milyen feladatok tömege jelenik meg előttünk és vár megoldásra. Ezeket azonban saját erőnkkel megoldani nem tudjuk. Különösen elemi iskoláink vannak nehéz helyzetben az ottlevő tanítókon, ha török, ha szakad, segítenünk kell. Ezért fordultunk alázatos kéréssel a kisebbségi főkörmánybiztos urhoz, hogy az aug. 4-én megjelent kisebbségi statútum rendelkezéseinek megfelelően az iskoláinkat megillető államsegély kiutalása iránt intézkedjék és hogy a 14 százalékos adóból az arányos hozzájárulást megkaphassuk. Jogos kéréseink alapján ígéretet is kaptunk, hogy kívánságainkat a lehetőség szerint teljesíteni fogják.

— A kultura mindnyájunk közös kincse — fejezte be beszédét dr. Boga Alajos kanonok. — Ez a fény, amely megvilágítja és átmelegíti az emberek lelkét és amelynek terjedését krisztusi gondolat indította el és amely fénynek a terjesztéséért érdemes fáradozni és áldozatokat hozni...

A magyar ifjak figyelmébe

Ezért, ha pályaválasztásról lesz szó, ne habozzék egyetlen magyar ifju sem. A legfelső fokon, ott, ahol mindent nyilván tartanak és aggódó figyelemmel kísérnek, hangzott el a szó: **Elég legyen a sok fölösleges diplomából.** A magyar iparos, kereskedő és gazdák elsősorban a jövő...

Mátrai Béla.

Fontos intézkedések a pénzügyi bírságok és régi tartozások rendezéséről

Irta: Demeter János ügyvéd

Még ez év áprilisában rendeltörvény jelent meg, mely az adófizetők szempontjából rendkívül jelentős intézkedéseket tartalmaz az adóhátrálékok, az örökösödési illetékek és pénzügyi bírságok rendezésére vonatkozólag. Ez a törvény írta elő például, hogy az 1932. január 1-e előtről fennmaradt adóhátrálékok teljesen kiegyenlíthetők 20 százalékban készpénzzel és 30 százalékban állampapírokkal, vagy adóbonnokkal — és ha nem is ekkora, de még is jelentékeny engedményben részesülnek az 1932. január 1-e utáni adótartozások is, 1934. április 1-éig bezárólag. Még nagyobb engedményeket tett a törvény a pénzügyi bírságok tekintetében. Mind ezeknek az engedményeknek az igénybevétele azonban határidőhöz volt kötve, mert a törvény 27-ik szakasza ezeknek a hatályát csak 1938. október 1-éig tartotta fenn. A törvény rendelkezéseinek eredményes volta arra indította a pénzügyminisztériumot, hogy ezt a határidőt meghosszabbítsa. Ebből az alkalomból 1938. november 7-én a Monitorul Oficial 259-ik számában olyan rendeltörvény jelent meg, amely tulajdonképpen egy egyszerű meghosszabbító intézkedés keretén és sok olyan fontos

Betegsegélyzői-bélyegek

valamint posta-, drogéria, okmány, turisztikai, számla és aviatia bélyegek is a legnagyobb címletekben is állandóan kaphatók a

Str. Regele Ferdinand 59.

Dohányt ösdében

(Régi betegsegélyzővel szemben.)

rendelkezést tartalmaz, amelyek az előző törvényből teljesen hiányoztak és amelyekről az adófizető közönségnek feltétlenül tudomást kell szerezni.

Az áprilisban, 1347. szám alatt megjelent rendeltörvény az említett engedményeket az örökösödési illetékre csak abban az esetben vonatkoztatta, ha az örökség 1930. december 31-e előtt nyílt meg. **A november 7-i törvény ezt az időpontot 1934. március 31-éig toltá ki.** Ez alatt az értendő, hogy az 1932. január 1-e előtt megnyílt örökségek letéke 50 százalékos engedményben részesül, ha a másik felét 20 százalékban készpénzzel és 30 százalékban adóbonnall, vagy 3 százalékos konszolidációs állampapírral kifizetik. Az 1932. január 1-étől 1934. március 31-éig terjedő időközben megnyílt hagyatékok örökösödési illetéke pedig 20 százalékban készpénzzel és 30 százalékban adóbonnall, vagy az említett állampapírral rendezhető.

Ezzel egyidejűleg módosítást nyert az áprilisi törvény 25-ik szakasza is olyan értelemben, hogy az 1938. okt. 1-ei határidőt 1939. március 31-éig hosszabbították meg. Ugyanaddig hosszabbították meg azt a határidőt is, ameddig a vám, szesz és fogyasztási illetékekre vonatkozó büntetések 10 százalékban készpénzzel és 20 százalékban adóbonnall, vagy 3 százalékos konszolidációs kötvénnyel voltak rendezhetők. A másfajta pénzügyi bírságokat illetően érvényben marad az áprilisi rendeltörvény 14—15-ik szakasza, vagyis az 1929. január 1-e előtti pénzüntetések 10 százalékban adóbonnall, vagy konszolidációs kötvénnyel, vagy pedig 4 százalékos készpénzzel fizethetők ki. A későbbi bírságok 1934. április 1-éig bezárólag a fenti kvótának kétszeresével egyenlíthetők ki — teljesen ugyanazon szabályok szerint.

Még egy fontos pénzügyminiszteri rendelet

Itt emlékezzünk meg a pénzügyminiszteriumnak egy másik fontos rendeletéről, mely 1938. október 10-én jelent meg 301.391 sz. alatt, de amelyről a nagyközönség csak hiányosan vett tudomást. Ennek értelmében az illeték alá eső jogügyletek után (adás-vételi szerződések, lakbérleti, bérleti, csere, ajándékozási szerződések, engedményi okiratok stb.) az illetékek 1938. december 1-éig büntetésmentesen fizethetők be. A bélyeg-törvény szerint ugyanis a jogügyletek láttamozásának az ügylet megkötésétől számított 30 napon belül való elmulasztása büntetést von maga után, amely az illeték háromszorosával egyenlő. Az új rendelet kivételt tesz 1938. december 1-éig, de ugyanakkor hangoztatja, hogy e határidő után a legszigorúbban kell eljárni a kihágásokkal szemben. A pénzügyminisztérium utasította vidéki közegeit, hogy a legsürgősebben lásson hozzá az ilyen kihágások felderítéséhez.

Mivel minden kedvezmény igénybevétele határidőhöz van kötve ajánlatos, hogy az érdekeltek jegyezzék meg ezeket a határidőket és igyekezzenek a saját érdekükben sürgősen rendezni az ilyen természetű függő pénzügyi kéréseket, amelynek kedvező likvidálására olyan jó alkalom kínálkozik.

— **Hogyan alakul a külkereskedelmi helyzet?** A Külkereskedelmi Hivatal statisztikai osztályának közlése szerint a külkereskedelmi helyzet november 1-e és 16-a között a következőképpen alakult: Kivitték Angliába 255, Németországba 330, Olaszországba 78, Csehszlovákiába 63, Hollandiába 55, Egyiptomba pedig 43 millió értékű árut. A többi országokban a kivitel 290 millió lejt tett ki, az egész kivitel pedig ez idő alatt 1 milliárd 250 millió lej.

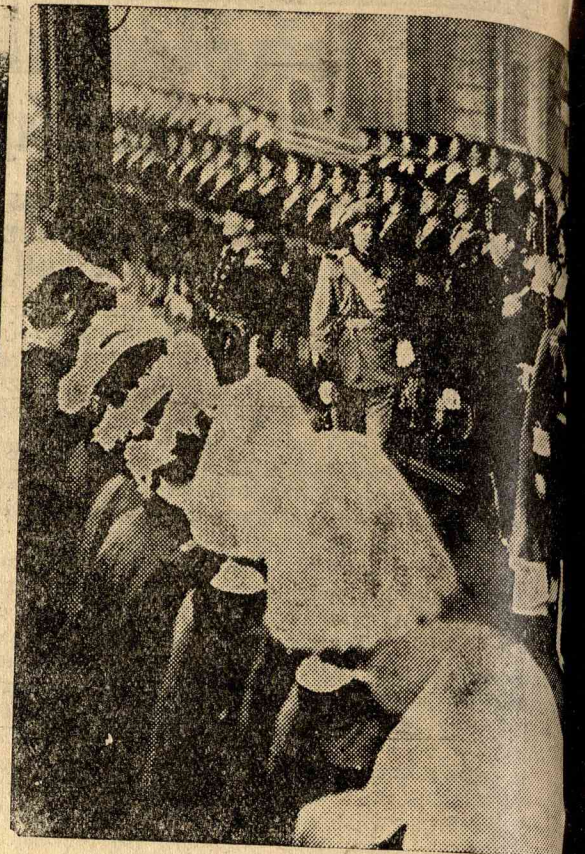
Tartson lépést a korrall...

**RUHÁIT FESTESSE ÉS TISZTITTASSA
A MODERN VEGYÉSZETTEL DOLGOZÓ**

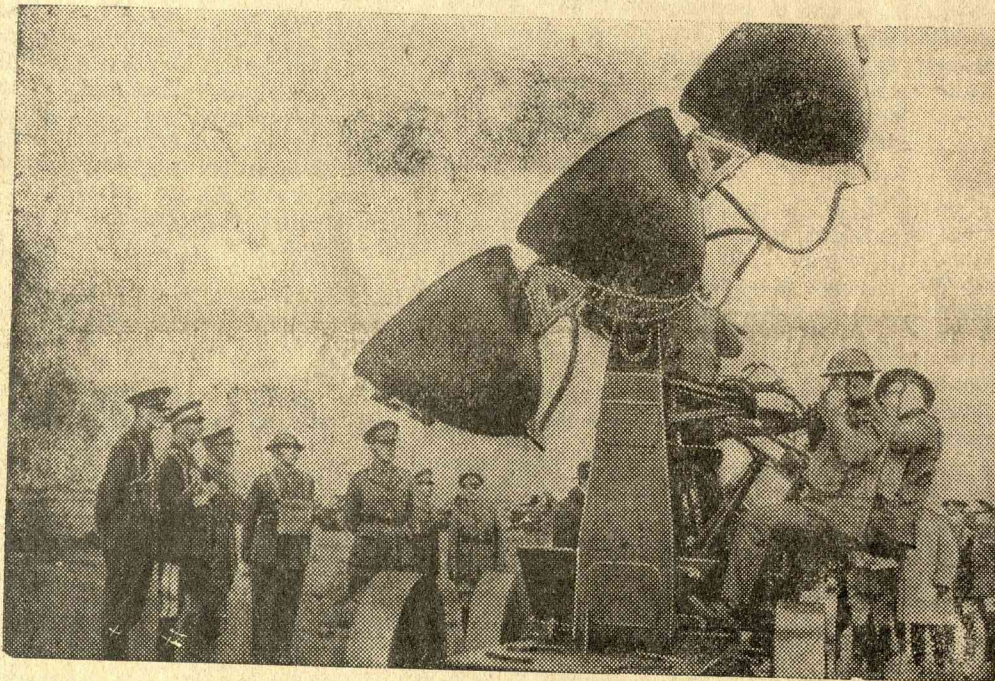
CZINK-GYÁRBAN

A KIRÁLYI HINTÓ A TÖMEG LELKES ÜNNEPLÉSE KÖZEPETTÉ
HALAD VÉGIG LONDON UCCÁIN.

II. KÁROLY KIRÁLY ÖFELSÉGE ÉS
LONI VICTORIA PÁLYAUDVARON TÖLV
KIVLÉNYEFT DISZSZÁZAD ELŐTT.

II. KÁROLY KIRÁLY ÖFELSÉGE ÉS MIHÁLY TRÓNÖRÖKÖS ALDER-
SHOTBAN. Öfelsége II. Károly király és Mihály trónörökös angliai látoga-
tásuk alkalmával megszemelelték az Aldersoth-i légeleharító berendezéseket.
Képünkön az Uralkodót (xx) és a trónörökös (x) egy repülőgép-lehallgató
szerkezet előtt mutatjuk be olvasóinknak.

A fegyverszüneti évforduló napján a párisi Diadalív előtt és az
len Katona siremlékénél ünnepélyes csapatszelvonulás volt.

MARTON LILI, a népszerű és közismert
kolozsvári ujságíró. A fiatal és tehet-
séges kolozsvári ujságíró-írónek „Siká-
tor” című vigjátékát hétfőn este mutatja
be a kolozsvári magyar színtársulat és a
beavatottak a bemutatónak szép sikert
jósolnak.

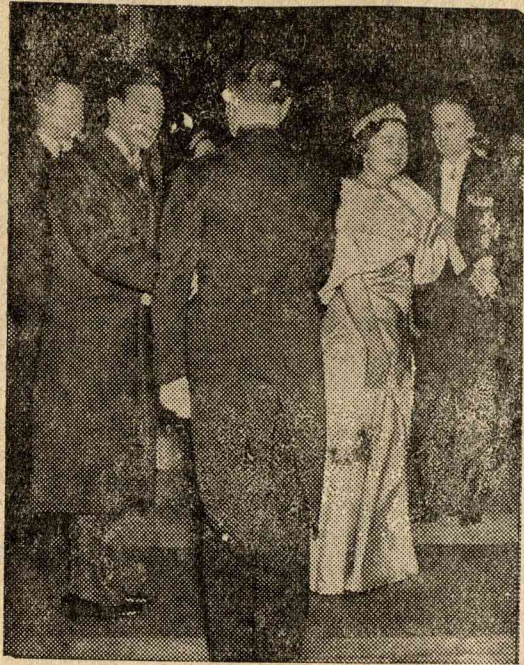
A BRIT-OLASZ EGYEZMÉNY ALÁÍRÁSA. Lord Perth római angó-
nagykövet és Ciano gróf olasz külügyminiszter a Chigi-palotában aláírták a
brit-olasz egyezményt.

AZ ÚJ BOLGÁR KORM
már ötöd ízben alakította át
után, a királyi palotából való
mutat.

ES M
N FLV
T T.
AJDA A LON-
SZTELETÜKRE

RÖVID NADRÁG, MINT DISZRUHA. Őfelsége II. Károly király londoni román követségen diszebedet adott VI. György angol uralkodó tiszteletére, amelyen Nagybritannia királya rövidnadrágos diszruhában jelent meg. A brit uralkodót üdvözik a követségre érkezése alkalmából.

Londonban VI. GYÖRGY uralkodó megkoszorúzta a fegyverszüneti évforduló napján az Ismeretlen Katona sir emléket.

és az
is volt
A FEGYVERSZÜNETI ÉVFORDULÓ. Párisban százezres tömegek gyűl-
tse a Champs Eluséen, hogy a világháború elesett hőseinek emlékét
megünnepelejk.

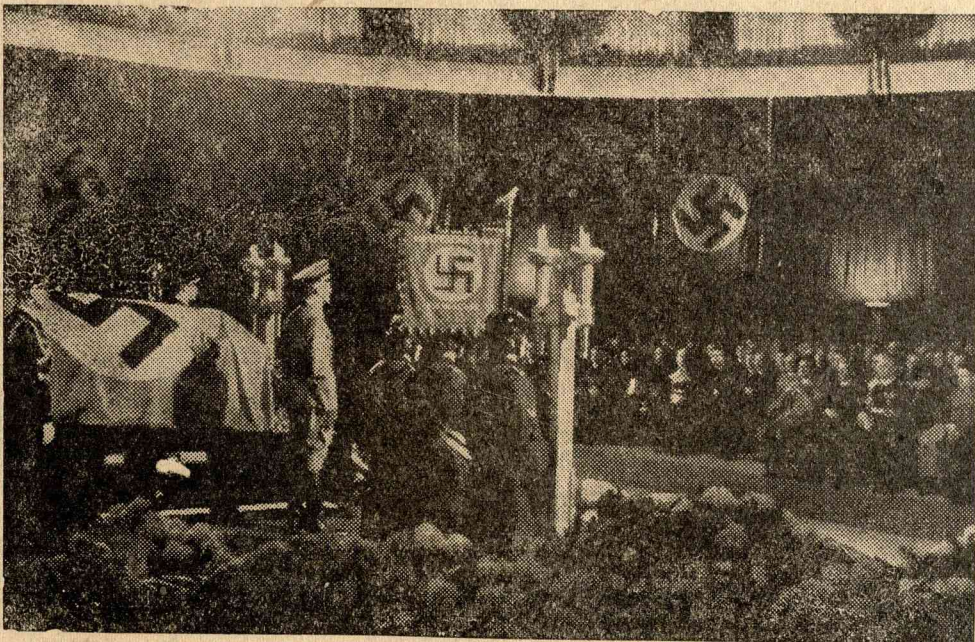
LAGERLÖF SELMA 80 ÉVES. E hó 20-án ünnepelte meg Lagerlöf Selma, a világirodalom egyik legnagyobb alakja 80-ik születése napját.

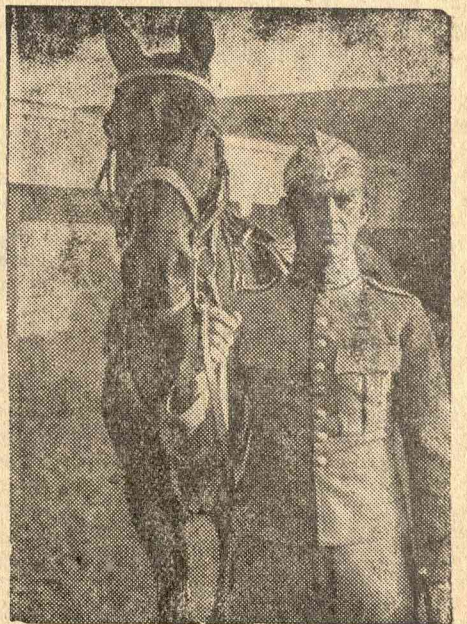
A CSEH KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK-JELÖLT. A befutó jelentések szerint Csehszlovákia legesélyesebb elnökjelöltje Chwalkowszky külügyminiszter, akit a külügyminiszteri palotából jöve mutatunk be olvasóinknak.

KORM
át k
voló
evanoff miniszterelnök (x) most
új kabinet tagjait az eskütétel
mutatjuk be olvasóinknak.

A DÜSSZELDORFI TEMETÉS. Az egész német nép részvételével temették el Düsseldorfban Ernst von Rath párisi követségi titkár.

MEGHALT JENSEN KAPITÁNY. A leghíresebb dán katona-lovas, Peter Jensen kapitány a legutóbbi Hubertus-verseny alkalmával szívszélhűdés következtében lezuhant lováról és szörnyethalt.

Erdekes eredményekkel folynak az ásatások a lateráni Szent János bazilika alatt

(RÓMA.) A legutóbbi római keresztény archeológiai kongresszus alkalmából a kongresszus résztvevői megtekintették a lateráni Szent János bazilika alatt folyó ásatásokat. A tudósok, valamint a világsajtó jelen volt képviselői ebből az alkalomból megismerhették ezekben az ásatásoknak óriási jelentőségét. Mindaddig ugyanis a Laterán földalatti boltzatait soha nem vizsgálták meg alaposan. A pápai keresztény archeológiai bizottság irányításával most óriási helyiségeket tettek szabaddá. A kutatások során nagyszabású freskókat találtak egészen 10–12 méter mélységig. Azon kívül márványszobrászati munkát és feliratot, melyekből az épület korára lehet következtetni.

A négyéves ásatások a következő eredményekhez vezettek: 1. A jelenlegi lateráni bazilika pontosan ugyanazon a helyen áll, mint az eredeti, amelyet Konstantin császár épített. Az ásatások révén meg tudták állapítani a régi bazilika, architektonikus kiképzését, díszítését, az oszlopok közötti távolságokat, a boltívek feszításvonalait és több részlet adatot. 2. Konstantin császár viszont a bazilikát hatalmas, szép kaszárra helytén építette. Ezt a kaszárrát még Septimius Severus rendezte be a császári gárda számára. A kaszárra Krisztus után 197-ben még állott. A bazilika felépítései teljesen lebontották. 3. A kaszárra, maga régi római házak fölé épült, amelyeknek maradványait már ismét megtalálták. Ezekben a közel kétezer éves házakban szintén találtak festményeket márványszobrászati munkát, sőt megtalálták a csatornázás és tűzhelyek nyomait is.

Este harkor a legnagyobb a fájdalom

(ALEXANDRIA.) Az itteni olasz kórház orvosai hónapok óta megfigyeléseket folytatnak arra nézve, általában tünet-e, hogy a betegek az alkonyat leszálaltakor érzik magukat a legkellemetlenebbül és hajnalban csillapul a fájdalmuk legjobban? A vizsgálódások teljes eredményre vezettek, amennyiben megállapítást nyert, hogy száz beteg közül nyolcvankilenc tényleg akkor érzi leginkább a fájdalmait, amikor este hat óra tájban lámpát kell gyújtani. A gyengülő napfényt — szerrintük — nem tudják pótolni a lámpák, a beteg szervezetére pedig a napfény hiánya, nagy hatással van. Ezért van az is, hogy éjszaka idején a láz rendszerint felszökken. Különösen a sérülési sebek hajlamosak erre a fájdalomnövekedésre. A tapasztalatokból arra a következtetésre jutottak, hogy miután a fájdalom a hajnali órákban a legcsekélyebb, a műtétet és hajnali négy és reggeli nyolc órák között kell elvégezni. A kórházakban ezt a rendet már be is vezették.

— Haszonélvezeti jog nélkül az ingatlan tulajdonosok nem élvezhetnek konverziót. A Banca Nazionale (Jegybanc) ingatlan árverést kért egyik adósa ellen, aki erre a mezőgazdasági konverzióról való jogosultságát jelentette be. A bank a jogigény elutasítását kérte, arra, hivatkozva hogy ez az ingatlan tulajdonos nem haszonélvezője az ingatlan, hanem a haszonélvezeti jog egy másik egyén javára van biztosítva. A pusztá tulajdonosa ennél fogva nem tudja teljesíteni a konverziós törvény feltételeit, amely törvény az ingatlan jövedelmének nagyságától teszi függővé a konverziós jog élvezetét. Mivel pedig a jelen esetben a haszonélvezeti jog nem az ingatlan-tulajdonost illeti meg, a tulajdonosnak nincs jövedelme az ingatlan után, tehát konverzióra sem jogosult. A craiovi tábla elfogadta a Banca Nazionale érvelését és a konverziós bejelentést elutasította. A Semmitőszék I. szekciója most tárgyalta az ügyet és divergenta (a felmerült ellentétek) miatt teljes tanácsülés elé utalta.

Mit tartalmaz az új kereskedelmi törvény?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az új kereskedelmi törvény amely 1939 május elsején lép érvénybe, több érdekes újítást tartalmaz. Az a kiskereskedő, vagy kispáros, aki üzletét egyénileg vezeti, üzleti könyvek vitelére nem köteles. Minden vármegye területén cégjegyzői hivatalokat állítanak fel. A cégbejegyzés minden esetben a delegált bíró, vagy a felelősségi fórumok határozata alapján eszközölhető és csak a cégbejegyzés megtörténte után kezdheti meg a cég a működését. Az r.-t.-ok és a bankügyletekkel foglalkozó cégek, az eddig is kötelezően vezetett három kereskedelmi könyvön kívül még főkönyvet is kötelesek vezetni. A kötelezettség — vállalatok, melyek elfogadásból vagy zsriról származnak, szintén le kell könyvelni. A leltárkönyvben az üzleti vagyonn kívül a magánvagyon, amelyet a kereskedő nem fektet be üzletbe legyen az ingó vagy ingatlan vagyon, ugyancsak feltüntetendő. A leltárkönyvben szereplő értékelés a tényleges napár szerint történik. A dubioz (kétes) követeléseket valószínű értékben, míg az elvesztett követeléseket csak emlékeztetésképpen kell feltüntetni. A leltárkönyvbe be kell írni a mérleget, a nyereség és veszteség-számlát, amelyeket a kereskedőnek alá kell írnia. A kereskedelmi könyveket köteles a kereskedő évenként egyszer a cég-hivatalnál lezárás végett bemutatni. Amennyiben évközben telik meg egy könyv, úgy ezen időpontban kell a cég-hivatalnak bemutatni. A könyveket 5 évig kell megőrizni.

A törvény két képviseleti formát állapít meg: Prepus, ami megfelel a cégjegyzőnek és comisi calatori si comisi comert, amely kategória megfelel az ügynöknek és utazónak. Külön tünteti fel a törvény az agentii de comert minősítést, amely kereskedelmi ügynökségnek felel meg, aki saját rezsijében utazik esetleg több vállalat megbízásából.

valamint a „mijlocitor“-t, aki a közvetítőnek felel meg. A képviselet megváltása harmadik személyekkel szemben csak akkor bír érvénnyel, ha a megváltás tényét a cégjegyzésben is bevezették. Ennek a bevezetésnek még abban az esetben is meg kell történnie, ha a megbízás megadását a cégjegyzésbe nem vezették be. Bizonyos területre és áru-ra adott kizárólagos ügynöki megbízás esetében — ellentétes megállapodás hiányában —, abban az esetben is joga van az ügynöknek a jutalékra, ha az ügyletet a közbenjött nélkül kötötték meg. A kereskedő köteles az ügynökének a jutalékot felévenként elszámolni és a vevőknek küldött számlákról másolatot adni.

Az új kereskedelmi törvény ötféle kereskedelmi társaságot ismer: 1. Kereskedelmi társaság. 2. Egyszerű betéti társaság. 3. Részvénytársaság. 4. Betéti részvénytársaság. 5. Korlátolt felelősségű társaság. A kereskedelmi társaságok jogi személyiséget alkotnak. Azok a polgári társulások, amelyek kereskedelmi társaság formáját veszik fel, kereskedelmi vállalatnak tekintendők. A közkereseti és egyszerű betéti társaság szerződés vagy nyilatkozat alapján alakul meg, amelyet a hivatalos lapban is közzé kell tenni. A részvénytársaságok és betéti társaságok minimális alaptőkéje 2 millió lej és részvényeinek száma legkevesebb hét darab. A megalkuláskor az alaptőke felét letétbe kell helyezni, még pedig a Nemzeti Banknál, a Letétpénztárnál, vagy a pénzügy igazgatóságnál. A természetbeni „apportot“ azonnal teljes egészében be kell vinni a vállalatba. Követelések nem vihetők be apportként a cégbe. A korlátolt felelősségű társaság alaptőkéje minimálisan 500.000 lej, a tagok száma legfeljebb husz, a részesedés legkisebb összege tízezer lej egy-egy tag részére. A társastőke után nem fizethető kamat.

ÜSSE AGYON!

unalmas estéjét és tegye kellemessé a

TOLNAI VILÁGLAPJA

régi számaival

ára 3 lei.

Kapható minden dohánytőzsdében és újságkioszkban. Főelárusító: **CULTURA** hírlapiroda, Cluj, Str. Memorandului No. 4.

Rejtélyes módon eltűnt két ploesti leány

(PLOESTI.) A rendőrhatalóságoknál most egymásután két leány titokzatos eltűnését jelentették be. Ecaterina Mihailescu asszony azt a bejelentést tette a rendőrségen, hogy fogadott leánya, a 19 éves Aurélie Rosala himzónő napok óta nyomtalanul eltűnt. A nevelő anyának a gyanújának adott kifejezést, hogy a leányt elrabolták. A feljelentés szerint egy fiatalember egy idő óta erősen érdeklődött a feltűnő szépségű fiatal himzónő iránt és nincs kizárva, hogy erőszakos uton vette reá arra,

hogy hagyja ott nevelőszüleinek házáat, vagy esetleg leánykereskedők karmái közé került. Később még egy 9 éves kisleányka, Maria Jaravec eltűnését is bejelentették a rendőrségen aki a Bereasca negyedben lakik.

A nyomozás mindkét esetben azonnal megindult és a 9 éves kisleánykát sikerült is az egyik szomszédos községben megtalálni, ahova elköborolt. Aurélie Rosala ügyében azonban mindeideig nincs semmi eredmény.

—o—

A CFR utazási kedvezményeket

biztosít a munkásságnak a csoportos utazások alkalmával

(BUCURESTI.) A CFR vezérigazgatósága az ipari, erdészeti és földművelési munkások számára a csoportos utazásoknál a jövőben kedvezményeket eszközölnek. Jövőben ezek a munkások a következő feltételek mellett vehetik igénybe a kedvezményeket. Ipari és erdőmunkások, valamint iparos munkások a megállapított díjszabásból 50 százalékos kedvezményt élveznek, a III. osztályon, ha legalább 5-ös csoportok ban utaznak együtt. Ez a kedvezmény úgy az elutazásnál mint a visszatérésnél a CFR vezérigazgatósága által a hatóságoktól kibocsátott igazolványok révén vehető igénybe. A mezőgazdaságiállítandók össze, ha legalább 50 kilomé-

munkások 75 százalékos utazási kedvezménnyel utazhatnak, legalább ötös csoportokban a III. osztályú kocsikban vagy a tehervonatok padokkal felszerelt kocsijaiban. Ugyancsak a fenti igazolványok felmutatása mellett.

Az ilyen csoportos szállítmányokra ha legalább 50 kilométeres utvonallal van szó és az előírt díjakat megfizetik, a vasut külön kocsikat bocsát rendelkezésére, de a kocsit megrendelésnél minden egyes vagon után 500 lejes biztosítékot kell előre letenni. A munkásság számára, ha nagyobb számban utazik, a lehetőség szerint külön vonatok állítandók össze, ha legalább 50 kilomé-

teres utról és legkevesebb 7 kocsira van szükség. Ugyancsak kedvezményeket kapnak a szállításhoz a munkások, állataik, élelmiszereik és egyéb eszközök számára. A kedvezmény elnyerése céljából a munkások nevét és összes adatait tartalmazó pontos írásbeli felbélyezett kérvényt kell benyújtani két példányban az indulási állomáson, csatolva egy hatósági bizonyítványt melyből kitűnik a munkásságra vonatkozó összes adatok igazolása. Ez a bizonyítvány 6 hónapnál régebbi nem lehet. Az erdészeti, ipari és iparismunkásokra vonatkozó bizonyítványokat a belügy- és közmunkaügyi minisztériumok, az iparfelügyelőségek, bányászati, állami erdők, munkafelügyelőségek, állami munkaközvetítő hivatalok adhatják ki és a bizonyítványban fel kell tüntetni a munkások számát, a rendeltetési állomást, a tulajdonos nevét és annak a vállalatnak pontos elnevezését, ahol a munkások dolgoznak. Az utazás ideje alatt a munkásoknál a következő okmányok valamelyikének kell lennie: Szállítási jegyzék, névjegyzék, egyéni ellenőrző jegy, személyazonossági igazolvány, vagy más hasonló jellegű okmány.

A visszautazásnál a kedvezményt ugyanilyen alakítások mellett lehet igénybe venni. A további rendelkezések részletekbe menő utasításokat adnak az állomásfőnököknek a kedvezmény gyakorlati alkalmazására vonatkozóan.

HÖLGYEK ERDEKESSEGE A SZÉP HAJ ÉS FRIZURA

Övakodjunk az olcsó szerek használatától. Az erős leszárítás szintén nagy rombolást visz végbe a hajnál. Kevés árkülönbséggel megerősíthetjük és megmenthetjük haját. Tartós villanydolálás 8 havi garanciával már 150 lejtől. Garantált speciális hajfestés választékos színekben. Víz és vasdolálás. Női hajvágás, manikűr, valamint gözparólasos olajpakolás korpásodás ellen.

Nizza

hölgyfodrászszalon, C. Reg. Ferdinand 30.

A kerékpár bajnok megmentette az ellentét a gilotintól

(PÁRIS.) Roger Lapebie, a híres francia kerékpár bajnok megmentette egy halálraítélt életét a következő érdekes módon: Egy évvel ezelőtt Rachel Renardot meggyilkolva találták a Vimy-i emlékmű közelében elterülő mezőn. A gyilkosság gyanúja Herwault földművesre hárult, akinek a majorja 28 mérföldre van a gyilkosság színhelyétől. A rendőrség le is tartóztatta Herwault-t, minthogy a bűntény elkövetésének idejében, 8 óra, 15 perckor ott tartózkodott a Vimy-i emlékmű körül. A bíróság megállapította, hogy a lányt pontosan ebben az időben ölték meg. A földműves védőügyvédje azzal védekezett, hogy védené 7 órakor még majorjánban tartózkodott s 75 perc alatt lehetetlenség megtenni az utat biciklin a majortól a gyilkosság színhelyéig. A szerencsétlen vádlott is hasonló módon védte igazát.

A bíróság úgy határozott, hogy Lapebie-hez fordulnak megkérve, hogy „karikázza le“ a kérdéses utat. A biciklibajnok hivatalosan eleget tett a kérésnek és azután jelentette, hogy a leggyorsabb versenyhajítás mellett is egy óra és 41 percre van szükség az ut megtételéhez. Ezen az alapon a bíróság felmentette a vádlottat.

— Szabályozták az ujonnan kinevezett polgármesterek fizetését. A szamosi királyi helytartóság területén az új polgármesterek fizetését a következőképpen szabályozták: Törvényhatósági városok polgármesterei havi 20.000, megyei székhelyek polgármesterei 15 ezer lej havonként. Ha a polgármesterek egyben nyugdíjasok is illetményük havi 5000 lejre csökken. A törvényhatósági városok alpolgármesterei havi 9000 lej fizetést kapnak, míg a megyeszékhelyek polgármesterei havi 7000 lejt.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ÁRAINK a vasárnap reggel megjelenő lapunkban szavanként 2 lej, vastagabb betűkkel 4 lej, legkisebb hirdetés 20 lej. Jelígelés és cím nélküli hirdetések kezelési díja 10 lej.

A legszebben és
legolcsóbban

készít
szörmebundákat

Veszprémi Sándor

szücsüzlete, Cluj, Reg. Maria 10.
Mindennemű szörme-alakítást jutányosan eszközölünk.

ADÁS-VÉTEL

ÉPÜLETANYAG olcsón eladó. Str. Anton Pan 11. (3755)

NAGY telek eladó Nagy Gábor tanya elején elutazás miatt. Ért. Str. Aurel Isaac 70. (3756)

ELADÓ könyvszekrény, karosszék, kis asztal és póló. Megtekinthető: Erdélyi Bank, Expeditio. (3704)

GÜMBÖLYÜ három méteres tügyfalak, gyümölcsösványhoz keresek megvételre. Cím a kiadóban. (3569)

EGY komplett jazz-dob felszerelés eladó. Cím a kiadóban. (3500)

ANTI vitrint és komodot keresek megvételre. Fischer S. A. üvegüzlet, Cluj. (T1625)

ÓCSKA ruhákat, férfi és női télikabátokat igen olcsón vehet Balcan bazárban, Str. Iuliu Maniu 6. sz. (M 930)

NUTRIETT bunda eladó. Megtekinthető megbízottnál, Weisz, Cal. Reg. Ferdinand 12. (3629)

FIGYELEM. Eladó 700 ezer lejért ház, emeletes ház, amelyben fűszertűzlet, vendéglő és borpince van, továbbá 2 szoba, konyha, élelőkamrás lakások, gyümölcsöskert vízvezeték felszerelve. Az autóbussz a ház előtt áll meg. Központi fűtés, élénk kereskedelmi forgalommal az Iris porcellángyár közelében, Str. Chinăului 93. szám alatt. (3584)

ÁLLAST KAPHAT

RENDES bejárónőt irodakaritáshoz felvesz Mercantil, Str. Berde 2. (3738)

KÜLÖNFÉLÉK

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk Dezsőnél, Calea Regele Ferdinand No. 34. (8459)

FRANCIA és román nyelvvórákat ad, vizsgára előkészít okleveles középiskolai tanár. Cím a kiadóban. (433)

NÉMET nyelvet biztos sikerrel, akadémiail és egyetemi anyagot is tanít Székelyné, Str. Iuliu Maniu 4., II. emelet, ajtó 3. (8454)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ 3 szoba központi fűtéssel orvosi rendelőnek, irodának vagy szalonnak nagyon alkalmas. Str. Gen. Neculcea 2, I. em. (3758)

SZOBA, konyha kiadó. Str. Axente Sever 27. (3726)

EGY szoba, konyha 500 lejért kiadó. Str. Episcop N. Popea 5. (3749)

CAMP Turziin bérbeadó azonnalra egy 4 szoba, veranda, fürdőszoba, ur-lakás, nagy kerttel, istállóval és egy külön kettő szoba, konyhás lakás. Ért.: Salamon Samuel Cluj, Str. Dacia 3. (Domus.) (V3656)

LAKÁST KERES

GARZON lakást teljes komforttal keresek a belvárosban. „December 15” jelígeléssel a kiadóba. (3640)

KÜLÖNBÉJÁRATU butorozott szobát keresek a belvárosban. Címeket „600—700 lejig” jelígeléssel a kiadóba. (3455)

Bükkhasáb tűzifát

mázsánként aprítva 88., öle 1350 lej haza szállít a **RAVAL FATELEP**

Str. Treacătoare 7. (C. Decebal mellett.)
TELEFON: 11-88.

— Füzesséry Magda festőművész tanítványok előkészítését akadémiailag tanítványok vállaltja. (Tájkép, portré, csendélet, virágcsendélet stb.) Jelentkezni lehet minden szerdán és pénteken egész nap. Cal. Regele Ferdinand 71. sz.

Mi felelős az őrmester haláláért?

Háromhónapi elzárásra ítélte

a törvényszék a csendőr szakaszvezetőt, aki támadás ellen akarván megvédeni őrmesterét, agyonlőtte azt

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Tragikus esemény játszódott le ez év április 4-én a naszódmezei Bisztra községben. A drámai történet figurái most itt állnak a katonai törvényszék előtt, amely a vádlottak és tanúkihallgatások alapján igyekszik boncolgatni azokat az okokat, mozzanatokat, amelyek egy tévedés egymás mellé, hogy az egyik pillanatban golyó repüljön ki a csendőrfegyverből és utána egy csendőr holtan essék össze.

Vlasan Simion nem akar bevonulni.

Koravasz volt, téli dermedtségéből még nem engedett a kemény föld, mikor a naszódmezei Bisztra község csendőrszolgálatának vezetője, Nastase Dumitru csendőrőrmester parancsot kapott hogy a falu egyik legényét, Vlasan Simiont vezessék elő, mert az nem jelentkezett idejében katonai szolgálatra. Radu Marin nevű szakaszvezetőjével indult így el a falu uccán a legényt felkeresni. Szerencséjére, vagy talán szerencsétlenségére a fűtőn hamarosan találkozott a legénnyel. Fel-szólította, hogy kövesse, aminek Vlasan nem volt hajlandó engedelmessé-kedni. A csendőrök ekkor erősebben léptek fel, dulakodás keletkezett. Vlasan, aki keménykötésű legény volt, először az őrmestert, majd utána a szakaszvezetőt gáncsolta el úgy, hogy mindketten a földre zuhantak. Ekkor avatkozott be a küzdelembe Salajan Ioan erdőkerülő, akinek segítségével végül is sikerült a legényt megfékezni.

Fenyégetően viselkedik a tömeg Vlasan alaposan megkötözték és úgy vitték a csendőrszolgálat felé. De ez nem ment simán. Aznap napvászár volt, a legény bekísérésének sok tanúja volt, akik talán kíváncsiságtól, talán esztétikától hajta kíséni kezdték a csoportot és mikor a poszt helyiségének udvarára érkeztek, néma, de fenyegető jellegű gyűrűt alkottak. A hangulat

nagyon feszültnek látszott. Mintegy 200-300 ember nézett farkasszemet. Az őrmester oszlásra szólította fel az egybegyűlteket. Alattomos morgás volt a válasz. Majd egy Neamtu Gheorghe nevű legény csendesén kiváltott a tömegből és anélkül, hogy valaki észre-vette volna, csendesén megkerülte a házat és a kerten keresztül bemászott az udvarra.

Kiröppen a golyó...

A támadót Radu szakaszvezető abban a pillanatban vette észre, amikor az az őrmesterre akart rohanni. Pillanatok alatt az őrmester és a legény közé ugrott majd két kezével magasra emelve puskáját a puskatussal Neamtu mellére sujtott. Lövés dörrent, a puskából csendesén szállott a kesernyős füst a szakaszvezető háta mögött álló Nastase őrmester arca hirtelen eltört, megingott és a földre zuhant. Nyakából piros sugárban ömlött a vér. A csendőrnek az ütéstől elsült fegyveréből kiröppent golyó nyakán találta és átszakította ütőerét. Még mielőtt bárki segítségére siethetett volna, kiszenvetett.

Bűnös-e a szakaszvezető?

A tragikus esemény szereplői ellen eljárás indult. A szakaszvezetőt gondatlanságból okozott emberölésért Vlasan és Neamtu Gheorghe hatóság elleni erőszak címén vonták felelősségre a helyi katonai törvényszék.

A tárgyalás folyamán Moanta Andrei ügyvéd azt bizonyította, hogy Radu nem terheli felelősség. Puskájának biztosított szerkezete az ütést következtében félreugrott, a puská igy sült el, amiről ő igazán nem tehet.

A bíróság mégis úgy találta, hogy terheli bizonyos kisebb hanyagság Radu Marin, amiért is három hónapi elzárásra ítélte. Vlasan a hatóság elleni erőszak miatt 3 hónapi, Neamtu pedig 4 hónapi elzárást kapott.

—O—

Reklámnaptárak

legolcsóbb beszerzési forrása
ORIENT NAPTÁRVÁLLALAT,
Cluj, strada Iuliu Maniu 8.

Sorozatos közgyűlések lesznek városunkban

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Ma hétfőn és kedden sorozatos közgyűlések lesznek városunkban. A dohánygyári munkások folyó hó 28-án, hétfőn délután 2 órakor a Vasmunkás Otthonban, Catedrali 7. szám alatt rendkívüli közgyűlést tartanak, amelyen a központ kiküldött je is résztvesz.

Ugyancsak november 28-án, hétfőn este 8 órakor az Építőmunkás Otthonban a borbély- és fodrászmunkások tartanak alakuló közgyűlést az új szakszervezeti törvény értelmében amikor új vezetőséget is választanak. Ebben az iparban a vasárnapi munkaszünet rendezetlensége folytán vitás helyzet áll fenn. Ebben a kérdésben ugyanis nem lehetett eddig egyöntetű álláspontot helyezni, mert a borbélyipari munkásoknak két szervezetük volt. Ez a helyzet megszűnik, mert a törvény két szindikátus fenntartására még a munkásoknak sem ad alkalmat. Így most a vasárnapi munkaszünet vitás ügye eredményesen eldölhet. A közgyűlés iránt, amely új alapokra helyezi a borbély- és fodrászmunkások szervezetét, nagy érdeklődés nyilvánul meg, hasonlóképpen a dohánygyári munkások rendkívüli közgyűlése iránt is.

A kolozsvári könyvkötőmunkások folyó hó 29-én, kedden este az Építőmunkás Otthonban tartanak rendkívüli közgyűlést, amelynek napirendjén az új szakszervezeti törvény ismertetése és az új vezetőség megválasztása szerepelnek.

Ma vasárnap délelőtt 10 órakor a Vasmunkás Otthonban (Catedrali 7.) a

magánalkalmazottak és magántisztviselők tartományi céhe tart alakuló közgyűlést ugyancsak az új szakszervezeti törvény rendelkezésének alkalmazásával kapcsolatosan.

Szintén ma, vasárnap gyűleseznek a kolozsvári építőipari és festőmunkások, akik reggel 9 órakor az Építőmunkás Otthonban tartják meg rendkívüli közgyűlést a szatmári dési és maramarosszigeti kiküldöttek jelenlétében.

Vasárnap délután 4 órakor szintén az Építőmunkás Otthonban a kolozsvári sütő, cukrász és élelmezési iparban dolgozó munkásoknak lesz alakuló közgyűlések a tartományi kiküldöttek, valamint a bukaresti központi kiküldöttek részvételével.

A tömeges és sorozatos közgyűlések legfontosabb tárgya mind az új szakszervezeti törvény, amellyel kapcsolatosan december 12-éig meg kell tenniük a szükséges átalakítási intézkedéseket.

— A mexikói kormány tovább folytatja a külföldi vagyonok kisajátítását. Newyorkból jelentik: A Newyork Times mexikói levelezőjének tudósítása szerint a mexikói kormány elhatározta, hogy Nuevo-Leon és Mauripas államokban újabb 800 ezer hektár amerikai kézen lévő petroleum-területet sajátítja ki.

— Pacha püspök Belgrádba utazott. Temesvári jelentés szerint Pacha püspök Ujic dr. belgrádi érsek nemrég nála történt látogatásának viszonzására Walltner József kanonok, a püspöki iroda vezetőjének kíséretében háromnapos tartózkodásra Belgrádba utazott.

Felmentéssel végződött az ondolás közben leégett haj miatti keletkezett pereskedés

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A múlt héten foglalkozott a törvényszék Teodorescu Huzum tanácsa azzal a feljelentéssel, amelyet Matei Ileana kolozsvári leány tett Vajda Ferenc és Szabó Gergely, a Lux fodrászsalon tulajdonosai, továbbá Nagy Jenő segédjével, akiket felelőssé tett hajának a tartós ondolás következtében történt leégetése miatt. A Lux-szalon tulajdonosai ugyanis a tartós hullámosítást nem akarták vállalni mert a leány haja szőkitve volt. Végül is engedve Matei Ileana kérésének az ondolást saját felelősségére elvégezték. A járásbírósa a vádlottakat felmentette a testi épség elleni vétség vádjáról és a 200 ezer lejes kártérítést elutasította. A törvényszék tegnap ki-hirdetett ítéletében elutasította a magánvád felebbezését és megerősítette az elsőfoku bíróság ítéletét.

Rádió

HÉTFŐ, november 28.

Bucuresti. 6,45: Ritmikus torna, rádióhírek, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsadó. 7,45: Reggeli műsor befejezése. 12: Déli hangverseny. 13: Időjelzés, időjárásjelentés, kulturális és sporthírek, vizuális jelentés. 13,10: Hangverseny. 14,10: Hírek, időjárásjelentés, rádióhírek. 18: Balajkazene. 19,15: Rosca énekes orsz dalokat ad elő. 19,35: Lemezek. 20,15: Mozart: II. vonósnygyes. 22,15: Moscopol énekes román dalokat ad elő. 22,40: Karének. 23: Rádióhírek. 23,15: Vendéglő zene.

Budapest I. 7,45: Torna, hanglemezek, éntrend. 11: Hírek. 11,20: Felolvasások. — 13,10: Zongoraverseny. 13,45: Hírek. Cigányzene. 15,35: Hírek. 17,15: Diákféltóra. 17,45: Hírek. 18: Humoros felolvasás. — 18,25: Cimbalom, zongorakísérettel. 18,45: Felolvasás. 19,15: Dalegyletek előadása. 20: Hírek. 20,25: Cigányzene. 21: Elbeszélések. 21,30: Zenekar. 22,40: Hírek. 23: Cigányzene. 24,10: Lemezek. 1,05: Hírek. Budapest II. 21: Cigányzene. 22: Hírek, hanglemezek.

A KIKÖTŐK ÉS VIZI KÖZLEKEDÉSI UTAK KERESKEDELMII IGAZGATÓSÁGA
(Administrația Comercială a Porturilor și Căilor de Comunicație pe Apă.)

kerületi magtárak felállítás, céljából technikai személyzetet óhajt felvenni. Ezügyben a következőket hozza a pályázók tudomására:

1. A magtárak vezetésére electromechanikus vezető almérnökökre volna szüksége, vagy olyan volt malomfőnökökre, akiknek a malomiparban hosszú gyakorlata van. Havi fizetést a végzettség, vagy gyakorlat szerint állapítják meg — vezető almérnököknek azonban minimálisan 6300 lej és lakást biztosítanak.

2. A magtárak elektromos központjainak vezetésére olyan egyéneket keresnek akik Diesel motorok szerelésében és kezelésében jártasok, valamint akik váltóáramu villamos berendezéshez értenek. Ipari szakiskolát végzetek előnyben részesülnek. Fizetést végzettség és gyakorlat szerint állapítják meg.

Mindazok, kik ezen állásokra pályáznak, december 15-éig a következő bizonyítványokat nyújtják be: tanulmányi végzettségükről szóló bizonyítványt, az eddigi működésükről szóló bizonyítványokat referenciákra való hivatkozást, születési, katonai helyzetet igazoló és román állampolgársági bizonyítványokat. Mindezek felbélyegzett kérvénnyel együtt Direcțiunea Generală PCA Ministerul Lugiilor Publice și al Comunicațiilor, B-dul Elisabeta Bucuresti címre nyújtandók be, mely kérvényben feltüntetendő a kérvényező családi állapota (nős vagy nőtlen) és a pontos címe is.

Erendelték a 30 napos vizsgálati fogságot a hostali öregasszony gyilkosa ellen

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Govor Pált tegnap délből a rendőrség bűnügyi osztálya átadta az ügyésznek. Govor, 52 éves rovtottmultu két évvel ezelőtt Magyarországról átszökött egyén a rendőrség bűnügyi osztálya tartóztatott le özv. Kilin Mihályné meggyilkolásának gyanúja miatt. A Regele Carol II. ucca 78. szám alatt történt bűntény rejtélye ezzel megoldást is nyert, amit még az is megkönnyített, hogy a gyilkos beismerő vallomást tett. Megállapították azt is, hogy a Kilin Mihálynénál történt negyedmillió lejes lopás tettese is Govor volt. A rablógyilkost dr. Pop Maxim ügyész szombaton délből már ki is hallgatta és az ügy most Draganescu vizsgálóbíróhoz került, aki ki is adta ellene a 30 napos vizsgálati fogságról szóló végzést. A vizsgálóbíró határozatát a törvényszék előreláthatólag holnap megértesíti.

Váltóhamisítás-e a halott nevét szerepeltetni?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Érdekes váltóhamisítási ügyben ítélezett tegnap a törvényszék Teodorescu tanácsa. Az ügy előzményei 1923-ba nyulnak vissza, amikor Friedman Zsigmond vidéki kereskedő hirtelen elhunyt és az üzletet az elhalt neve alatt felesége és Heilprin József nevű sógora vezették tovább. Nemrégiben azonban az üzletet elárverezték és ekkor egyik hitelező, aki ennek következtében 10.000 lejtel károsult, feljelentést tett a cég tulajdonosok ellen váltóhamisítás címen. A feljelentés szerint ugyanis a vádlottak azáltal követték el a hamisítást, hogy a kibocsátott üzleti váltókra az elhunyt Friedman Zsigmond nevét írták alá. Az ügyészség a két kereskedő ellen vádat is emelt. A tárgyaláson dr. Dénes László ügyvéd védőbeszédében kifejtette, hogy nem létező személy nevének váltó alá való írása nem váltóhamisítás hanem csalás. Az utóbbi évek során viszont a feljelentő hitelező és az üzlettulajdonosok több, mint félmillió lejes üzletet bonyolítottak le, pedig valamennyi váltón az elhalt kereskedő szerepelt és a 10.000 lejtel megfizették volna, ha időközben az üzletet árverésen el nem adják. Ez igazolja jóhiszeműségüket, amellyel, hogy a hitelező cég képviselője minden esetben jelen volt a váltók aláírásánál. Végül kérte védenekinek a felmentését. A törvényszék ítéletében bűncselekmény hiányában mindkét vádlottat felmentette.

— A Kath. Női Misszió teadélutánja folyó hó 29-én délután 5 órakor a szervezet helyiségében (I. G. Duca u. 7.) lesz. Előadást tart Venczel József az „Erdélyi temetők”-ről. Háziasszonyok Blankenberg Nándorné és Szász Istvánné. Minden érdeklődőt szívesen lát és szeretettel meghív a vezetőség.

— Nem lakhatnak ezután magánlakásokban az idegen illetőségű középiskolai növendékek. Szatmárról jelentik: Érdekes körrendelet érkezett az itteni középiskolák igazgatóságához. A nemzetnevelésiügyi minisztérium körrendeletben arról értesítette az iskolákat, hogy más városba való tanulók ezután nem lakhatnak magánházaknál illetőleg idegeneknél, hanem internátusokban kell lakniuk, ahol állandó felügyelet alatt lehetnek.

— Eltemették Juhász Sándort. Tegnap délután hatalmas részvét mellett temették el a köztemetői kápolnából Juhász Sándort, a kolozsvári egyetem 40 évi szolgálat után több évvel ezelőtt nyugalomba vonult kiváló irodagazgatóját. A 79 éves öregur temetésén a sok-sok végzett főiskolás is megjelent, akik annak idején a népszerű és kedvelt Juhász bácsi kezéből vették át az oklevelüket.

Nem büntethető a fogházor, ha a felügyelete alól őt fogoly közül egyik megszökik

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Saplacan Ioan, a kolozsvári fiatakorak fogházában szolgálatot teljesítő felügyelő felelősséget vállalt, hogy őt a városba. Saplacan a parancsnak eleget is tett, de a munkaidő alatt a gondjaira bízott rabok közül egynek nyoma veszett. Saplacan a katonai törvényszék elé került, amelynek határozatát kellett hoznia abban a kérdésben, hogy mi lett volna helyes: ha Saplacan a fogoly után vetette volna magát és négyzet őrizet nélkül hagyott volna, vagy pedig jól járt-e el akkor, amikor inkább a megmaradt négyre figyelt, mintsem hogy az eltűntet nyomozta volna. A tárgyalás folyamán dr. Negoitescu Ioan védőügyvéd azt fejtette, hogy ügynevezett „vis major” esete áll fenn, amivel szemben az őt semmit sem tehetett volna, de ettől függetlenül az új törvénykönyv is kimondja, hogy a fogházorok csak a fogház épületéből megszökött foglyokért terhelő felelősség. A törvényszék végül is a védelem álláspontjára helyezkedve, felmentette a fogházort.

Drákói rendszabályokat léptet életbe az egészségügyi hivatal a pékek ellen

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A város vezetőse az egészségügyi hivatal előterjesztésére értekezletre hívta össze a kolozsvári pékeket, hogy rendszabályokat léptessen életbe a kenyérsütés módjaitra nézve. Az egészségügyi hivatal ugyanis a legutóbbi időben lefolytatott razziaírási során megállapította, hogy a pékek nem sütik ki kellően a kenyeret, a piacra kerülő áru sok esetben tíz százalékkal több vizet tartalmaz, mint amennyi az egészségveszélyeztetése nélkül megengedhető volna. Ez a körülmény adott időszerűséget az értekezlet összehívására is. Popa Adam dr. alpolgármester elnököl a megbeszélésen, amelyen a pékek valamennyien megjelentek. Dr. Vlad Péter városi főorvos terjesztette elő javaslatát a kenyérsütésre nézve. Szerinte úgy lehet kiküszöbölni azt, hogy sületlen kenyér kerüljön a fogyasztókhoz, hogy ha a kenyéret a pékek kisebb alakra méretezik. Hosszas vita indult meg a kérdés felől és végeredményben a pékek rágyakodtak a jelenlegi rendszerhez, de kötelezték magukat arra, hogy a kenyéret kellően kisütik, hogy panaszra ne legyen ok. A főorvos a pékek határozott ígéretére végül is elállt az engedélyezéséről, azonban azt, hogy a legszigorúbb eszközökkel fog eljárni azokkal szemben, akik az egészségre káros, nagy viztartalmu kenyeret hoznak forgalomba. Háromszori büntetés esetében a vétke pékek üzemi bezáratja. A pékek tudomásul vették a főorvos rendszabályait és közölték, hogy alávetik magukat a rendelkezéseknek.

NAGY MIKULÁS-VÁSÁR

HALLATLAN OLCSÓ ÁRAK!
TEKINTSE MEG KIRAKATAINKAT!

„VICTORIA” • TEXTILÁRUHÁZ
CLUJ-KOLOZSVÁR, CAL. REGELE FERDINAND 14. SZ.
UDVARBAN. (BAN-HAZ)

Ismét erősen elszaporodtak a lopások városunkban

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Asztalos Sándor Prof. Marinescu ucca 13. szám alatt lakos bejelentette a központi rendőrségen, hogy az egyik melléképület lebontása alkalmával nagyszámú nyisgő 20 lejtet talált az egyik sarokban. A rendőrkészlet a titokzatos ügyben tüzetes nyomozást vezetett be annak megállapítására, hogy a pénzdarabok kitől származnak. Bigó Béla Axente Sever ucca 29. szám alatt lakó borbélymester megjelent a rendőrség bűnügyi osztályán, ahol bejelentette, hogy üzlete elől ismeretlen tettesek egy őrizetlen pillanatban ellopották 6000 lej értékű kerékpárját. Kis József Mircea ucca 36. szám alatt lakos azt jelentette be, hogy tegnap ismeretlen tettesek betörték lakásába, ahonnan 4000 lej készpénzt vittek el. Szilveszter Péter Motilor uccai vendéglős bűnvádi feljelentést tett a központi rendőrségen Imre Gyula nevű csaposa ellen, mert az előző éjszaka tetten érte miközben a pincéből élelmiszert és italt akart lopni. Gheorghe Alexandrescu Marinescu ucca 4. szám alatt lakó nyugdíjas tábornok azt panaszolta el az ügyeletes rendőrtisztnek, hogy távollétében ismeretlen tettesek behatoltak lakásába, ahonnan körülbelül 10 ezer lej értékű ruhaneműt vittek el. Pop Stefan Colonia Faget 30. szám alatt lakos pedig bűnügyi feljelentést tett Rus Ioan ugyanazon ucca 9. szám alatt lakos ellen életveszélyes fenyegetés címén. A feljelentés szerint Rus tegnap este felé a feljelentővel történt veszekedése során egy fejszét ragadott fel és azzal állítólag rá akart sújtani. A rendőrség bűnügyi osztálya az összes esetekről jegyzőkönyvet vett fel és mindenikben megindította a nyomozást illetve eljárást.

— Marlene Dietrich levizsgál, mint amerikai állampolgárjelölt. Newyorkból jelentik: Marlene Dietrich, az ismert filmszínésznő, visszatért Hollywoodba, hogy letegye az amerikai állampolgárság elnyerésére előírt vizsgát.

— Gyújtogatás okozta a Santa Monica melletti erdőtüzet. Newyorkból jelentik: Santa Monicában két gyanús férfit tartóztattak le. Az a gyanu ellenük, hogy a délkaliforniai erdőtüzet, amely 800 ház és villa pusztulását és óriási anyagi kárt okozott, ők idézték elő gyújtogatásukkal.

Reuter jelenti:

(LONDON.) Chamberlain miniszterelnök a hét végét Skóciában levő birtokán tölti.

(LONDON.) A brit frontharcosok egy csoportja jövő nyáron látogatást szándékozik tenni Romániában.

(WASHINGTON.) Paraguay kormánya Roosevelt elnöktől amerikai pénzügyi szakértői bizottság kiküldetését kérte az állam pénzügyeinek újjászervezésére.

(NEWYORK.) Az Egyesült Államok területén 1898 óta nem tapasztalt hóvihardühöng, amelynek már eddig is 60 halálos áldozata van.

(BERLIN.) Számos, volt császári tiszt, élükön von Mackensen marsallal, beadványban kérték a Führert, hogy helyezze szabadlábra a politikai jellegű izgatás miatt elítélt Niemöller lelkész, aki a világháború idején egy tengeralattjáró parancsnoka volt.

(BERLIN.) Dr. Göbbels propagandaügyi miniszter a „Kraft durch Freude” egyesület évforduló ünnepségén beszédet tartott, amelyben kijelentette, hogy ez az intézmény fogja összehozni a világ népeit.

(BUDAPEST.) A tözsde jól tartott irányzattal zárult.

(SZÉKESFEHÉRVÁR.) József Ferencz főherceg nyitotta meg a magyar vidék ezeréves első képművészeti és házipari kiállítását.

(BÉLGÁR.) A jugoszláv belügyminiszter rendeletileg közölte a követségekkel és konzulátusokkal, hogy szándéknak csak különleges engedély alapján adhatnak beutazási vízumot.

(LA PAZ.) A bolíviai államfő ellen tervezett merénylet értelmi szerzőit, négy személyt letartóztattak. Felettük a statáriális törvények értelmében fognak ítéletet mondani.

(MARSEILLE.) A Marseille-Tunis repülőjárat egy gépe lezuhant 3 személy meghalt, míg kettőnek sikerült éjtőrnővel megmenekülnie.

(PÁRIS.) A francia kormány rendeltére további intézkedés mindennemű népgyűlés tilos.

(STOCKHOLM.) A moszkvai svéd ügyvivő tiltakozását fejezte ki a külügyi népbiztosságnál amiatt, hogy az orosz tengeralattjárók sorozatosán határsértést követnek el a svéd felségvizeken.

(VARSO.) A lengyel sajtó értesítése szerint Moszkvában újabb tisztogatási hullám indult meg a GPU kebelében, amelynek már eddig is több, mint száz le-tartóztatottja van.

(ATHÉN.) A görög kormány elhatározta, hogy villamosítja összes vasutait. E célból a budapesti Ganz Villamossági Rt.-vel máris érintkezésbe lépett.

(ISZTAMBUL.) A parai negyedben hatalmas tűz pusztított, amelynek 68 ház esett áldozatul. Eddig 18 halottat is jelentenek.

(PÁRIS.) Berenger, a szenátus külügyi bizottságának alelnöke és a nemzetközimenekültügyi bizottság elnöke tegnap Lukasevics párisi lengyel nagykövettel tárgyalt.

(STOCKHOLM.) A sajtó megelégedéssel veszi tudomásul, hogy Svédország visszavonja képviselőit a londoni benem-avatkozási bizottságból, annak jeléül, hogy Svédország nem kíván többé beavatkozni a spanyol polgárháborúba semmiféle módon.

(JERUZSÁLEM.) Az arcai „tisztogató” műveletek során tegnap az angol csapatok 10 arabot löttek agyon.

(WASHINGTON.) Wilson berlini amerikai nagykövet, akit jelentéstételre haza hívtak, ideérkezett és a külügyi államtitkárral találkozott, majd Roosevelthez megy jelentéstételre.

(OSLO.) A Maud királyné tetemeit szállító koporsó egy angol hadihajón ideérkezett. A koporsót elkísérte utjában Haakon király és Olaf trónörökös. A koporsót azután ünnepélyesen az Akershus-i régi templomba szállították és ott ravatalozták fel.

— Időjárás: A bucarestii időjárás-kutató-intézet jelentése: Kisebb hőmérséklet süllyedés, éjszakai fagy.

— MESTEREK ÉS MUNKAADÓK FIGYELMÉBE! A Rador távirati iroda jelentése szerint december 31-ével bezárják azokat a műhelyeket, amelyeknek mesterei vagy munkaadói nem rendelkeznek a Munkakamara által kibocsátott képesítési könyvekkel.

— Ma állítják fel Ionel Bratianu szobrát. Ionel Bratianu szobrát a nevére elnevezett téren, szép ünnepség keretében Bucarestiben ma, vasárnap állítják fel.

BUN DE IMPRIMAT

Nyomatott a MAYER könyvnyomda körforgóján.